

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Pitkäaikaisen kuumuuden huomioimiseksi kunnan kiinteistöissä

Valtuusto 18.08.2021 § 124

Visa Tarikka (KOK), Taneli Kalliokoski (KESK), Jaana Diakite (KOK) ja yhdeksän allekirjoittajaa, jättivät aloitteen pitkäaikaisen kuumuuden huomioimiseksi kunnan kiinteistöissä.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 04.05.2023 § 22

Visa Tarikka (KOK), Taneli Kalliokoski (KESK), Jaana Diakite (KOK) ja yhdeksän allekirjoittajaa, jättivät aloitteen pitkäaikaisen kuumuuden huomioimiseksi kunnan kiinteistöissä seuraavin perusteluin:

”Ilmastonmuutos vaikuttaa sään ääri-ilmiöiden lisääntymiseen, kuten pitkien hellekausien keston. Kuntamme rakennuskanta on pääosin vanhahkoa ja rakenneratkaisut on suunniteltu enemmän talvea ja lämmön säilymistä ajatellen. Monissa kiinteistöistämme ei ole riittäviä teknisiä ratkaisuja, joilla sisätilan pitkittyvään kuumuuteen voisi vaikuttaa. Kiinteistöjen rakenteet eivät lämpiä heti helteen alussa vaan useamman kuumen päivän jälkeen.

Kunnan kiinteistöissä on ihmisiä töissä, asiakkaina ja asukkaina eli kohtuullisen lämpötilan säilyminen on niin työturvallisuus- ja työviihtyvyyssasia kuin asiakas- ja asukasviihtyvyyssymys. Kuumina kausina myöskään yöt eivät tuo helpotusta lämpötiloihin. Suomen lainsäädännön sallimissa korkeimmissa sisälämpötiloissa myös perusterveille tulee helposti uupumusta. Taukotilan lämpötila on olennaista kuumakuormituksen vähentämisessä. Taukotilan tulisi olla selvästi viileämpi kuin kuuma työtila, mielellään alle 22 astetta.

Helteestä kärsivien ryhmien, kuten ikääntyneiden ja kroonisesti sairaiden lisäksi myös lapset lukeutuvat helteen riskiryhmään. Riskiryhmille tilanne on vaarallisempi. Palvelutaloissa, vanhainkodeissa ja muissa vastaavissa maksimilämpötila saa olla lämmityskauden ulkopuolella 30 astetta, ja päivähoitopaikoissa sekä oppilaitoksissa 32 astetta. Työtehtävissä on pidettävä 10 min tauko tunnissa, jos lämpö on sisätiloissa 28–33 astetta. Jos sisälämpö ylittää 33 astetta, on määrä pitää 15 min tauko tunnissa. Kuluneena kesänä kunta viesti asiasta todeten, että viilentävät ratkaisut vaativat rahaa, jota ei ole budjetoitu, asentamiseen menee aikaa ja erilaiset kiinteistöt tarvitsevat erilaisia viilennysratkaisuja. (<https://www.nurmijarvi.fi/paivakotien-kuumuuteen-etsitty-ratkaisuja/>).

Esitämme, että kunnan uusien kiinteistöjen rakentamisessa ja vanhojen kiinteistöjen peruskorjaamisessa huomioidaan jatkossa paremmin myös auringon paahteelta

suojautumisen ja kohtuullisen sisälämpötilan säilymisen mahdollisuudet. Korkeat lämpötilat ja pitkäaikainen auringon tuoma lämpökuormitus kiinteistöille tulee huomioida suunnittelussa esim. ikkunoiden kalvotuksina, ilmalämpöpumppujen asennuksina jne. sekä isompina ratkaisuinä että kustannustehokkain keinoin. Asiaa on syytä tarkastella myös Nurmijärven kotien kiinteistöjen osalta. Kunnan kiinteistökanta on laaja eikä asioita saada ratkaistua nopeasti kaikkialla mutta määrätietoisella ohjelmalla työhön saadaan osoitettua vuosittaiset resurssit, joiden puitteissa voidaan toimia ja parantaa tilannetta. Kohtuullinen sisälämpötila kunnan työ-, asiointi- ja asuintiloissa on perusasioita, joista pitää huolehtia jatkossa paremmin.”

Tilat rakennetaan ja peruskorjataan lähtökohtaisesti olemassa olevan rakennuslainsäädännön mukaisesti.

Kun toteutetaan uudiskohde, niin tämän päivän rakenneratkaisut eristävät jo selvästi paremmin sekä lämpöä, että kylmää ja siten lämpökuorma uusissa rakennuksissa on selvästi vanhoja rakennuksia pienempi.

Uudiskohteiden suunnittelussa huomioidaan myös ilmansuunnat siten, että auringon aiheuttama lämpökuormitus otetaan huomioon eriosissa rakennusta. Niillä rakennuksen osilla, joissa lämpökuorma tulee laskennallisesti kaikkein suurimmaksi, käytetään ikkunoissa tarpeen mukaan auringonsuojapinnoitteita, näin osa auringon tuottamasta infrapunasäteilystä heijastuu takaisin ilman, että se läpäisee ikkunan. Näin tilat pysyvät auringonpaisteessakin viileämpänä. Tämän lisäksi sälekaihtimia voidaan hyödyntää auringon aiheuttaman lämpökuorman ehkäisemiseksi.

Jäähdytys huomioidaan kaikissa uudiskohteissa keittiötiloihin, joissa keittiöhenkilökunta toimii, tämä siksi, että ruuanvalmistus tuo merkittävää lämpökuormaa kyseisiin tiloihin. Peruskorjauskohteissa otetaan huomioon edellä mainitut seikat sillä laajuudella, kuin peruskorjausta toteutetaan.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tilakeskus ei suosittele tässä taloustilanteessa rakentamaan uudis- tai peruskorjaushankkeiden yhteydessä erillisiä jäähdytysjärjestelmiä rakennuksiin.

Siitä syystä, että rakennuskustannukset talotekniikan osalta nousivat merkittävästi ja kulut nousisivat myös energian kulutuksen näkökulmasta ja olisivat osaltaan ristiriidassa kunnan energiansäästökampanjan kanssa. Myös jäähdytyslaitteiden huoltokustannukset tulisivat kunnan maksettavaksi.

Erikseen päätettävissä hankkeissa jäähdytys voidaan toteuttaa, jos se todetaan välttämättömäksi ja asia otetaan huomioon kohteen toteutuksen ja ylläpidon määrärahoissa.

Valmistelija

Tilakeskuksen päällikkö Pasi Kivelä, pasi.kivela(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Muutosesitys:

Diakite teki Jaakola-Siimeksen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

”Tilakeskus lisää peruskorjausten yhteydessä tarvittaessa ikkunoihin suojapinnoitteita ja kaihtimia sekä huomioi uudiskohteissa mahdollisuuksien mukaan rakennuksen ilmansuunnat. Jäähdytys huomioidaan niin uudiskohteissa kuin peruskorjauksissa siltä osin kuin se on välttämätöntä ja

taloudellisesti mahdollista esim. keittiöissä, joissa lämpökuorma on korkea. Laajemmissa jäähdytystarpeissa asiasta päätetään erikseen energian säästötarpeet huomioiden, ja kustannukset huomioidaan kohteen toteutuksen ja ylläpidon määrärahoissa.

Asiaa tarkastellaan talonrakennushankeohjeen päivityksen yhteydessä.”

Puheenjohtaja tiedusteli voiko lautakunta olla Diakiten muutosesityksestä yksimielinen, lautakunta ilmaisi olevansa yksimielinen.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Diakiten muutosesityksen.

Tilakeskus lisää peruskorjausten yhteydessä tarvittaessa ikkunoihin suojapinoitteita ja kaihtimia sekä huomioi uudiskohteissa mahdollisuuksien mukaan rakennuksen ilmansuunnat. Jäähdytys huomioidaan niin uudiskohteissa kuin peruskorjauksissa siltä osin kuin se on välttämätöntä ja taloudellisesti mahdollista esim. keittiöissä, joissa lämpökuorma on korkea. Laajemmissa jäähdytystarpeissa asiasta päätetään erikseen energian säästötarpeet huomioiden, ja kustannukset huomioidaan kohteen toteutuksen ja ylläpidon määrärahoissa.

Asiaa tarkastellaan talonrakennushankeohjeen päivityksen yhteydessä.

Kunnanhallitus 05.06.2023 § 89
1277/00.02.00.02/2021

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Eesitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

tilakeskuksen päällikkö Pasi Kivelä, pasi.kivela(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.